

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 25-го Июля. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 25-go Lipca.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 19-го Июля.

Въ Воскресенье, 6-го Июля, Государь Императоръ изволилъ принимать, въ Петергофскомъ Дворцѣ, на особой аудіенціи, Чрезвычайнаго Посланика и Полномочнаго Министра Его Величества Короля Баварскаго, Графа *Врея*, недавно акредитованнаго въ семь качествъ. По врученіи Его Величеству кредитивной грамоты, Посланикъ имѣлъ честь быть представленнымъ Государынь Императрицѣ.

Генераль *Барбоса да-Сильва*, Чрезвычайный Посланикъ и Полномочный Министръ Его Величества Императора Бразильскаго, возвратившійся изъ своего путешествія, Графъ *Лебцельтернъ*, Маркизь *д'Азеліо*, Секретарь Посольства Его Величества Короля Сардинскаго Князь Григорій *Суццо* и Капитанъ *Брунъ*, начальникъ Датскаго фрегата „Беллона“, также имѣли честь представляться Ихъ Императорскимъ Величествамъ.

Г-жа *Барбоса да-Сильва*, супруга Бразильскаго Посланика, Графиня *Лебцельтернъ* съ дочерью и Князь *Юаннъ Суццо* представлялись Государынь Императрицѣ.

Всѣ сіи лица имѣли честь быть приглашенными въ тотъ день къ столу Ихъ Императорскихъ Величествъ и на спектакль, бывшій вечеромъ въ театрѣ.

Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Придворной Канторѣ 30 Июня, дѣвицы: Графиня Ольга *Орлова* и Баронесса *Цецилія Фредериксъ*, Всемилостивѣйше пожалованы во Фрейлины къ Ея Величеству Государынь Императрицѣ.

— Другимъ Высочайшимъ Указомъ отъ того же числа, даннымъ Придворной Канторѣ, дѣвицы: правнучка Генералиссимуса Князя Италійскаго Графа Суворова-Рымникскаго, Елена *Вашмакова*, Баронесса Паулина *Розенъ*, Княжна Евдокія *Горгакова*, Княжна Прасковья *Хилкова* и Графиня Анна *Гендрикова*, Всемилостивѣйше пожалованы во Фрейлины къ Ея Величеству Государынь Императрицѣ.

Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 1-го Июля, состоящій доньинъ въ должности Волынскаго Губернскаго Предводителя Дворянства, по выбору дворянъ, Надворный Совѣтникъ *Бобръ*, утвержденъ въ настоящей должности и пожалованъ въ Статскіе Совѣтники.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 19-go Lipca.

W Niedzielę, 6-go Lipca, Cesarz Jego Mość raczył przyjmować, w Pałacu Peterhofskim, na prywatnym posłuchaniu, Nadzwyczajnego Posła i Pełnomocnego Ministra Jego Królewskiej Mości Króla Bawarskiego, Hrabiego *Breja*, niedawno uwierzytelnionego w tym charakterze. Po wręczeniu Jego Cesarzskiej Mości listów wierzytelnych, Posel miał zaszczyt być przedstawionym Jej Cesarzskiej Mości.

Jenerał *Barbosa da Silva*, Nadzwyczajny Posel i Pełnomocny Minister Jego Cesarzkiej Mości Cesarza Brazylijskiego, który powrócił ze swojej podróży; Hrabia *Lebzeltern*, Margr. *d'Azelio*, Sekretarz Poselstwa Jego Królewskiej Mości Króla Sardynskiego, Xiążę *Grzegorz Suzzo* i Kapitan *Brun*, naczelnik fregaty Duńskiej „*Bellona*“, mieli także zaszczyt przedstawiać się Ich Cesarzskiemu Mościom.

Pani *Barbosa da Silva*, małżonka Posła Brazylijskiego, Hrabini *Lebzeltern* z córką i Xiążę *Jan Suzzo*, przedstawiali się Jej Cesarzskiej Mości.

Wszystkie te osoby miały zaszczyt być zaproszone w tymże dniu do stołu Ich Cesarzskich Mości, tudzież na widowisko, dawane wieczorem w teatrze.

Przez Najwyższy Ukaz, do Kapituły Dworu w dniu 30 Czerwca wydany, panny: Hrabianka *Olga Orłow* i Baronówna *Cecylia Fredericks*, Najtaskawiej mianowane zostały Frejlinami Jej Cesarzskiej Mości.

— Przez inny Najwyższy Ukaz z tejże daty, do Kapituły Dworu wydany, panny: prawnuczka Naczelnego wodza Xięcia Iталійskiego Hrabiego Suworowa-Rimnickiego, *Helena Basmakow*, Baronówna *Paulina-Rosen*, Xiężniczka *Eudoxya Gorczakow*, Xiężniczka *Praskowija Chilkow* i Hrabianka *Anna Hendrikow*, Najtaskawiej mianowane zostały Frejlinami Jej Cesarzskiej Mości.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, 1-go Lipca, zostający dotąd w obowiązku Gubernialnego Marszałka Gubernii Wołyńskiej, z wyboru szlachty, Radzca Dworu *Bobr*, utwierdzony został w tymże urzędzie i mianowany Radzcą Stanu.

Со времени обнародованія извѣтій о блистательномъ дѣлѣ Подполковника *Слѣпцова* у Шиналь Юрта (8-го Мая), военныя дѣйствія на Кавказѣ происходили: въ Дагестанѣ, съ цѣлью овладѣнія занятымъ горцами сел. Гергебилъ, и, буде можно, устройства укрѣпленія при этомъ важномъ пунктѣ, лежащемъ при слияннн Казн-Кумыкскаго и Кара-Койсу; на Левомъ Флангѣ Кавказской Линн, для отраженія хищническихъ покушеній горцевъ, и на Лезгннской Кордонной Линн, противъ бывшаго Елнсуйскаго Султана, *Даннль-Бека*.

а) Въ Дагестанѣ.

Дагестанскій отрядъ, въ составѣ 5-ти баталіоновъ пѣхоты, 1-й сотни донскихъ казаковъ и 6-ти сотенъ конной и пѣшей милиціи, при 7-ми орудіяхъ, подъ начальствомъ Генераль-Лейтенанта Кннзя *Бebutова*, выступилъ 6-го Мая изъ Темиръ-Ханъ-Шуры и Джнгутая, и 10-го числа расположился на высотахъ противъ Гергебиля. Того же числа, Кннзь *Бebutовъ* произвелъ рекогносцировку непріятельскаго расположенія. Гергебиля, обнесенный со всѣхъ сторонъ толстою стѣною въ двѣ сажени вышины и нѣсколькими башнями, устроенными для фланговой обороны, занять былъ сильнымъ гарнизономъ при 2-хъ орудіяхъ. Генераль-Лейтенантъ Кннзь *Бebutовъ*, въ ожиданнн прнбнтія Главнокомандующаго и для лучшаго обезпеченія доставки запасовъ, счелъ нужнымъ перейти въ Ходжалъ-Махи, около 15-ти верстъ отъ Гергебиля, и расположился лагеремъ.

Между тѣмъ, холера появившаяся на Кавказѣ въ Ноябрь мѣсяцъ прошлаго года и въ Январѣ мѣсяцѣ сего года, начавшая ослабѣвать, распространилась вновь повсемѣстно между рр. Самуромъ и Сулакомъ. Та же самая болѣзнь обнаружилась и въ лагерѣ подъ Ходжалъ-Махи.

По 25-е число Мая Дагестанскій отрядъ занимался укрѣпленіемъ вагенбурга, устройствомъ дороги въ Гергебиля и постройкою моста чрезъ Койсу у сел. Пошекентъ, при чемъ проходило нѣсколько перестрѣлокъ съ горцами.

О дальнѣйшихъ дѣйствіяхъ нашихъ войскъ, получено нынѣ слѣдующее донесеніе Генераль-Адъютанта Кннзя *Воронцова*, отъ 7-го Юнн, изъ лагеря на высотахъ при Гергебиля:

„24-го Мая, я выѣхалъ изъ Темиръ-Ханъ-Шуры и на другой день прнбнлъ въ Ходжалъ-Махи, въ лагерь Дагестанскаго отряда. Здѣсь получены были свѣдѣнн, что *Шнжнль* приказалъ Набамъ своимъ собрать всѣхъ горцевъ и идти на помощь къ Гергебилю. Желая располагать достаточными силами и считая неудобнымъ удалить Самурскій отрядъ отъ Кумуха, когда еще *Даннль-Бекъ* не былъ совершенно изгнанъ изъ верхнихъ магаловъ Джаро-Бѣлоканскаго Округа, я рѣшился ожидать въ Ходжалъ-Махи, пока не объяснятся обстоятельства и потомъ, смотря по надобности, или дать Самурскому отряду направленіе, которое прннудило бы скопнща *Даннль-Бека* возвратиться въ дома свои, или же присоединить его къ Дагестанскому отряду. Между тѣмъ продолжалась разработка дороги по Казн-Кумыкскому Койсу къ Гергебилю и къ сторонѣ Цудахара.

30-го Мая, получивъ извѣтн, что партн *Даннль-Бека* окончательно прогнаны изъ верхнихъ деревень Джаро-Бѣлоканской Области войсками Генераль-Лейтенанта *Шварца*, я сдѣлалъ распоряженіе для усиленія Дагестанскаго отряда частію Самурскаго и въ то же время приказалъ передвинуться двумъ баталіонамъ Самурскаго полка изъ уроч. Дашлагара, направивъ одинъ изъ нихъ въ сс. Оглы и Аймаки на сообщеніе съ Темиръ-Ханъ-Шурою, а другой въ Ходжалъ-Махи.

Дагестанскій отрядъ двинулся 1-го Юнн изъ сел. Ходжалъ-Махи и расположился въ виду д. Гергебиля. Онъ находился въ слѣдующемъ составѣ: шесть баталіоновъ пѣхоты, два эскадра драгунъ, одна съ половиною сотня казаковъ, пѣшей и конной милиціи до 600 человекъ, четыре полевыхъ, четыре горныхъ орудн и двѣ 2-хъ-пудовыхъ мортиры.

Въ тотъ же день, Начальникъ Главнаго Штаба, съ авангардомъ отряда, произвелъ рекогносцировку укрѣпленнаго селенія, при чемъ были опредѣлены мѣста для расположенія войскъ и батарей, предназначенныхъ для разрушенія сдѣланныхъ непріятелемъ весьма значительныхъ работъ. Дѣйствительно, Гергебиля, какъ доносили о томъ Генераль-Лейтенантъ

Od czasu ogłoszenia wiadomości o świetnej potyczce Podpólkownika *Słepcowa* pod Synań-Jurtą (8 Maja), dziańania wojenne na Kaukazie odbywały się: w Dagestanie, celem opanowania zajętej przez Górali wsi Hergebil, i jeśliby można, założenia warowni przy tym ważnym punkcie, leżącym przy zbiegu Kazi-Kumyckiego i Kara-Kojsu; na lewym skrzydle Linii Kaukaskiej, dla odparcia łupieżkich zamachów Górali, i na Linii Kordonowej Lezgińskiej, przeciw byłemu Sultanowi Jelisujskiemu, *D. niel-Bekowi*.

а) W Dagestanie.

Oddział Dagestański, złożony z 5-ciu batalionów piechoty, jednej secinы kozaków Dońskich i 6-ciu secin milicyi konnej i pieszej, z 7-mią działami, pod dowództwem Jenerał-Porucznika *Chięcia Bebutowa*, wystąpił d. 6 Maja z Temir-Chan-Szury i Dżengutaju, i d. 10 rozłożył się na wzgórzach przeciw Hergebilu. Tegoż dnia, *Chięż Bebutow* odbył rekonesans stanowisk nieprzyjaciela. Hergebil, opasany dookoła grubym murem, na dwa sążnie wysokim, i kilką basztami, urządzonemi dla obrony po skrzydłach, zajęty był silnym garnizonem, z dwóma działami. Jenerał-Porucznik *Chięż Bebutow*, w oczekiwaniu przybycia Głównodowodzącego, i dla lepszego zabezpieczenia dowozu zapasów, uznał za rzecz potrzebną przejść do Chodżań-Machi, o 15 wiorst od Hergebilu, i rozłożył się tamże obozem.

Tymczasem cholera, zjawiona na Kaukazie w Listopadzie roku zeszłego i w Styczniu r. b., zaczawszy się już uśmierzać, znowu się wszędy rozszerzyła pomiędzy rzekami Samurem i Sulakiem. Taż choroba dotknęła i obóz pod Chodżań-Machi.

Do d. 25-go Maja, oddział wojsk Dagestański zajmował się obwarowaniem obozu, utorowaniem do Hergebilu drogi i zbudowaniem mostu na rzece Kojsu, pod wsią Po-szekent, przyczem zaszło kilku utarczek z Góralami.

O dalszych działaniach wojsk naszych, otrzymano teraz następujące doniesienie od Jenerał-Adjutanta *Chięcia Woroncowa*, z d. 7-go Czerwca, z obozu na górach pod Hergebilem:

„Dnia 24-go Maja, wyjechałem z Temir-Chan-Szury, i nazajutrz stanąłem w Chodżań-Machi, w obozie Dagestańskiego oddziału. Tu doszły były wiadomości, że *Szamil* rozkazał Naibom swoim zebrać wszystkich Górali i ciągnąć na odsiecz do Hergebilu. Aby mieć dostateczne siły, i widząc: niestosownem oddalać oddział Samurski od Kumuchu, kiedy jeszcze *Daniel-Bek* nie był zupełnie wyparowany z Górnych magatów okręgu Dżaro-Biefokańskiego, postanowiłem czekać w Chodżań-Machi, dopóki się okoliczności nie wyjaśnią, a potem, stosownie do potrzeby, albo nadać oddziałowi Samurowskiemu kierunek, któryby zagnął zgraje *Daniel-Beka* do powrotu do domów, lub też połączyć ten oddział z oddziałem Dagestańskim. Tymczasem torowano dalej drogę ponad Kazi-Kumyckim Kojsu do Hergebilu i ku Cudachar.

Dnia 30-go Maja, odebrawszy doniesienie, że partye *Daniel Beka* ostatecznie są wyparowane z górnych wsi obwodu Dżaro-Biefokańskiego przez wojska Jenerał-Porucznika *Schwarz*, poleciłem wzmoćnić oddział Dagestański częścią Samurskiego, i zarazem kazałem wyjść dwóm баталіонамъ полку Samurskiego z uroczyska Dasztagaru, skierowawszy jeden z nich do wsi Ogły i Ajmiaki, dla komunikacyi z Temir-Chan-Szurą, a drugi do Chodżań-Machi.

Oddział Dagestański wyruszył 1-go Czerwca ze wsi Chodżań-Machi, i rozłożył się naprzeciw wsi Hergebil. Do składu jego wchodziły: sześć баталіоновъ piechoty, dwa szwadrony dragonów, półtory secinы kozaków, milicyi pieszej i konnej do 600 ludzi, dział połowych cztery, górnych cztery i dwa pół-pudowe móżdziejce.

Tegoż dnia, Naczelnik Głównego Sztabu, z przednią strażą oddziału, odbył rekonesans obwarowanej wsi, przyczem wyknięto miejsca dla wojsk i bateryi, przeznaczonych do zniszczenia dokonanych przez nieprzyjaciela bardzo znacznych utwierdzeń. Rzeczywiście Hergebil, jak donosił o tém Jenerał-Porucznik *Chięż Bebutow*, bardzo silnie, w ostatnich czasach, ufortyfikowany został. O-

Князь *Вебутовъ*, укрѣпленъ въ послѣднее время весьма сильно. Кромѣ высокой и прочной стѣны съ флангового обороною, отвѣсныя скалы дѣлають многіе пункты совершенно неприступными; внутри аула вездѣ сдѣланы блиндажи, барикады, завалы и траверсы, а каждая сакля обращена, можно сказать, въ отдельное укрѣпленіе. Изъ находившихся въ селеніи двухъ орудій, непріятель сдѣлалъ нѣсколько выстрѣловъ по войскамъ, прикрывавшимъ рекогносцировку, но безъ всякаго для нихъ вреда.

(Продолженіе впереди.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 14 Іюля.

Судъ палаты перовъ. Продолженіе засѣданія 13 Іюля.

По предложенію президента суда, генерал-прокуроръ произнесъ рѣчь, въ которой приглашалъ изложить мнѣніе противъ обвиненныхъ. „Процессъ конченъ, — сказалъ онъ, — нѣтъ уже надобности доказывать и разсуждать о дѣйствительной виновности обвиненныхъ. Они сами разрѣшили сомнѣнія, сами сознались въ преступленіи, въ которомъ обвинялись. Наши труды кончены, теперь, судьи, начинаются ваши!

Преступленіе совершенно важное; наказаніе за оное должно быть велико; сего требуетъ нація. Необходимо потрясти чиновниковъ, которые могли бы быть расположены принести долгъ своей службы въ жертву корыстолюбію; необходимо потрясти корыстолюбивыхъ людей, которые хотѣли бы воспользоваться порочностію чиновниковъ.

Всей строгости законовъ долженъ быть подвергнутъ генералъ Кюбьеръ. Да будетъ онъ исключенъ изъ арміи, которую обезчестилъ; исключенъ изъ палаты перовъ, которую его присутствіе можетъ только чернить. Не забудьте господа, что онъ первый возымѣлъ мысль о подкупѣ; не забудьте, что онъ дважды засѣдалъ въ совѣтѣ Короны, и потому онъ виновнѣе другихъ; ибо нарушилъ законы своей страны.

Относительно Г. Теста, увы! Господа! послѣ того, что мы слышали (чтеніе доклада о самоубійствѣ), мнѣ недостаетъ ни рѣшимости ни силы измѣрить всю глубину бездны, въ которую корыстолюбіе низвергло его.

На счетъ Пармантье, на счетъ сего человѣка, который хотѣлъ извлечь пользу изъ собственного своего безстыдства я скажу — пусть десница правосудія разразится надъ нимъ. Я понимаю, что въ патристическомъ восторгѣ можно обнаруживать великихъ преступниковъ; можно на преступныя главы ихъ низводить громы закона. Но быть донощикомъ по дѣлу собственного корыстолюбія, и метить за сопротивленіе противозаконнымъ своимъ требованіямъ; поведеніе сего рода заслуживаетъ презрѣніе каждаго честнаго человѣка, и наказаніе по всей строгости закона.

Что касается Пеллапра, — то пускай узнаетъ въ убѣжищѣ, гдѣ нынѣ вынужденъ онъ скрывать обезчещенную свою старость, пускай узнаетъ какъ законъ отыщется за погрѣшеніе чести.

Въ дальнѣйшемъ продолженіи своей рѣчи, генерал-прокуроръ требованіе свое относительно строгости приговора, основывалъ преимущественно на господствующемъ мнѣніи, которое непремѣнно слѣдуетъ исправить: 1) что подкупъ и продажность овладѣли и губять все общество, и 2) что есть преступники, которыхъ не караетъ законъ, и преступленія, на которыхъ не смѣютъ обращать общественнаго вниманія. „Слухи эти преувеличены; настоящее дѣло служить лучшимъ доказательствомъ сего. Пускай же приговоръ вашъ, господа, обнаруживая истинную мѣру преступленія, будетъ удовлетвореніемъ добродѣтельныхъ гражданъ. Вамъ предстоить успокоить опасенія страны, укрѣпить нравственность и порядокъ, и отмстить за обиду общества, которой подверглось оно по причинѣ нарушенія его довѣрія. Это — важная заслуга, которую вы окажете Франціи, и мы имѣемъ полную надежду, что сужденіе ваше по сему дѣлу, будетъ вполне соответствовать высокому вашему призванію.“

Послѣ сихъ словъ генерал-прокурора, произнесъ рѣчь Г. Барошъ, защитникъ генерала Кюбьера; стараясь прежде оправдать его въ упрекъ, что онъ первый возымѣлъ мысль о подкупѣ, которую скорѣе — по его мнѣнію, — слѣдовало бы прописать г-ну

проѣзъ высокаго и тѣглаго муръ з обороною скрзыдлова, urwiste скалы czynią wiele punktów zupełnie niedostępnych; wewnątrz аула wszędzie pozakładane są blindażе, barykady, nasieki i trawersy, а każda sакla (chata) przeistoczona, można powiedzieć, w osobną warownię. Ze znajdujących się we wsi dwóch dział, nieprzyjaciel dał kilka wystrzałów do wojsk, które przykrywały rekonesans, lecz bez żadnej dla nich szkody.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Франція.

Парижъ, 14 липца.

Судъ Избы Паровъ. Дальшй ciąg posiedzenia d. 13 липца.

На wezwanie Prezesa Sądu, Prokurator Jeneralny, śród najgłębszego milczenia, zabrał głos dla uczynienia wniosków przeciw oskarżonym. „Process skończony“, rzekł. „Niema już potrzeby dowodzić, rozprawić o rzeczywistej winie obwinionych. Oni sami usunęli wątpliwość; sami wyznali występек, który im był zarzucony. Praca się nasza skończyła, zaczyna się wasza Sędziowie!

Wielka zbrodnia popełnioną została: кара jej musi być wielką; naród się o to domaga, Trzeba zatrwożyć urzędników, którzyby mogli być skłonni dla chciwości poświęcić powinność; trzeba zatrwożyć ludzi chciwych, którzyby się chcieli pokusić korzystać ze słabości urzędników.

Cała surowość prawa spaść powinna na Jenerała Cubières. Niech będzie wyłączonym z wojska, które znieważył; wyłączonym z Izby Parów, którą obecność jego tylkoby już nadal plamiła. Nie zapominajcie Panowie, iż on pierwszy powziął myśl przekupstwa; nie zapominajcie, iż on podwakroć zasiadał w radzie Korony, i że przeto tém jest winniejszy, że prawa swego kraju naruszył.

Co do P. Teste, ach! Panowie! potem cośmy słyszeli, (odezycanie protokołu samobójstwa), nie mam odwagi ani siły mierzyć całej głębi przepaści, w którą go chciwość wtrąciła.

Co do Parmentier, co do tego człowieka, który chciał spekulować na sprośności własnej, niech dłoń sprawiedliwości ociąży się nad nim. Pojmuje, że w patriotycznym zapale, można denuncjować wielkich winowajców; można na występne ich głowy ściągnąć pioruny prawa. Lecz być donosicielem w interesie własnej chciwości, i aby się pomścić za opór przeciw nieprawym wymaganiom swoim; postępowanie tego rodzaju zasługuje na wzgardę każdego poczciwego człowieka, na największą surowość prawa.

Co do Pellapra — niechaj się dowle w ustroniu, gdzie dziś musi ukrywać zhańbioną swą starość; niechaj się dowie, jak prawo mści się za obrażoną poczciwość.“

W dalszym ciągu swęj mowy, Jeneralny Prokurator żądania swoje, co do surowości wyroku, opierał mianowicie na panującej opinii powszechnej, której koniecznie zapobiedz potrzeba: 1) iż przekupstwo i przedajność ogarnęły i trawią całą spoleczność, i 2) że są winowajcy, których prawo nie sięga, i występki, na które nie śmia zwracać uwagi publicznej. „Pogłoski te są przesadzone; sam ten process jest najl. pszym tego dowodem. Niechże więc wasz wyrok, Panowie, wykazując istotną miarę złego, będzie zaspokojeniem cnotliwych obywateli. Powinniście usmiczyć obawy kraju, ukrzepić moralność i porządek, i pomścić krzywdę spoleczności, którą jej wyrządzono przez zachwianie jej zaufania. Jest to wielka usługa którą macie oddać Francji, i mamy nieomylną nadzieję, iż odpowiecie w pełni wysokiemu powołaniu waszemu.“

Po tych słowach Jeneralnego Prokuratora, zabrał głos P. Baroche, obrońca Jenerała Cubières, i usiłując naprzd oczyścić go z zarzutu, iż on pierwszy powziął myśl przekupstwa, którąby raczej — podług niego, — Panu Parmentier przypisać należało; przeszedł do wylczenia nie

Пармантье, перешелъ потомъ къ исчисленію не только денежныхъ потерь, но и нравственныхъ страданій, которыми обвиненный строго уже наказанъ за преступленіе, въ которое былъ вовлеченъ. „Величайшая строгость вашего суда, сказалъ онъ, не избрѣтеть наказанія строже того, которому подвергся генералъ, когда по благороднымъ чувствамъ въ отношеніи къ другу, должнъ былъ унизиться предъ Пармантье. Это чело, неустрашимое среди града непріятельскихъ лдьеръ, поникло предъ тихимъ челоюкомъ. Вы сами понимаете это, судьи, какъ чувствительна жертва!“ За симиъ Г. Барошь представилъ въ краткихъ словахъ всю прежнюю жизнь и военныя заслуги генерала, и между прочимъ доблестный его подвигъ въ сраженіи при Ватерлоо. Будучи раненъ на кануиъ этого дня при *Quatre-Bras* одиннадцатыи сабельными ударами, получилъ въ помянутомъ сраженіи команду надъ бригадою, съ которою вѣрно ему было овладѣть укрѣпленнымъ постомъ Гугумонъ. „Въ чело 1 полка легкой кавалеріи, съ саблею въ рукѣ, молодой полковникъ бросился на укрѣпленія. Пораженная пулею лошадь его падаетъ; всадникъ встаетъ и защищается, защищается одною рукою, которая ему осталась, хотя со всѣхъ сторонъ угрожаетъ ему неминуемая смерть. Эта непоколебимая отвага возбудила уваженіе въ непріятель. Не смотря на возможность пронзить его тысячею пуль, всѣ ружья опустили; не раздался ни одинъ выстрѣлъ. Молодой полковникъ спокойно удаллся, благодаря рукою непріятелей, почтившихъ его мужество.“ — О! если необходимо обвинять челоюка въ одномъ только худомъ его поступкѣ, совершенномъ въ продолженіе всей жизни, то по крайней мѣрѣ правосудіе не требуетъ, чтобы было забыто то великое поприще; которое достойно одобренія; правосудіе не требуетъ того, чтобы одинъ день слабости и заблужденія, уничтожилъ все прекрасное и достославное прошедшее. И такъ съ довѣренностію, судьи, поручаю вамъ честь генерала Кюбьера, честь всего его семейства.“

Г. Маркъ-Дего, который должнъ былъ содѣйствовать г-ну Палле, въ защитѣ г-на Теста, отозвался слѣдующимъ образомъ. „Господа Перы! Несчастный, мѣсто коего незанято передъ вами, хотѣлъ было не посредственно обратиться къ Верховному Правосудію, и тѣмъ избавить судъ вашъ отъ печальнаго долга, который предстоитъ исполнить. Но судьба или Промыслъ подвергаетъ его челоючскому правосудію.“

И предсталъ здѣсь по его порученію, чтобы высказать передъ вами, что среди неизъяснимыхъ мученій, терзающихъ его сердце, его сокрушаетъ то, что въ слѣдствіе роковыхъ обстоятельствъ, вмѣшано въ это дѣло имя невиннаго его сына, который ни о чемъ не зналъ, и въ отношеніи коего малѣйшее подозрѣніе въ участіи, было бы ужаснѣйшею несправедливостію; сына, одинъ видъ и поведеніе коего во все продолженіе этихъ судебныхъ преній, вѣрно во всѣхъ свидѣтеляхъ возбуждали глубокое участіе. Вотъ мысль, которая угнетаетъ его; это одно, что онъ предоставилъ мнѣ сказать предъ вами, и какъ бы желалъ я, чтобы могъ исполнить это съ такою силою, какую глубокая скорбь придавала словамъ его. — Но если онъ, повинувшись своей участи, самъ забываетъ о себѣ, то вы господа, долженствующіе судить его, не забывайте о слѣдующихъ словахъ Боссуэта: милосердіе есть существенная часть правосудія.“

Защитникъ г-на Пармантье, Г. Бенуа-Шампи, оправдывалъ его тѣмъ, что онъ дѣйствительно не вѣрилъ въ возможность подкупа и полагалъ что онъ былъ обманутъ. Самъ Г. Пармантье, при краткомъ своемъ отзывѣ, подтвердилъ эти слова своего защитника, присовокупляя, что это ошибочное, какъ бытъ убѣждается, предположеніе, а не преступное корыстолюбіе; въ которомъ упрекаютъ его, было источникомъ его поведенія.

За симиъ еще провнесъ рѣчь генерал-прокуроръ, и опровергалъ преимущественно мнѣнія защитника генерала Кюбьера, будто бы онъ по причинѣ испытанныхъ уже имъ нравственныхъ страданій, заслужилъ снисхожденіе судей, окончилъ ее слѣдующими словами: „что же значать эти нравственныя удрученія? что значить это униженіе? Удрученія и униженіе всегда сопутствуютъ дурнымъ дѣяніямъ. Генералъ Кюбьеръ страдалъ потому, что должнъ былъ страдать; это было первое наказаніе за его преступленіе; но этимъ онъ не уничтожилъ своей вины въ отношеніи государства и общества. Дурной примѣръ, поданный имъ собою, соблазнъ, происшествій отъ сего, — чѣмъ все это въ состояніи онъ вознаградить? И потому я

только stratъ пленѣзныхъ, але і елерпеіа моралнихъ, przez które obwiniony odpokutował już srodze za bład, do którego dał się pociągnąć. „Największa surowość waszego sądu, rzekł, nie wynajdzie dotkliwszej kary nad tę, jakiej już doznał Jenerał, gdy przez szlachetność względem drugich, musiał się ugiąć przed Parmentierem. Czoło to, niezachwiane srod gradu kul nieprzyjacielskich, ugięło się przed takim czlowiekiem! Sami to pojmiecie Sędziowie, jaka w tém była boleść i jaka ofiara!“ Biorąc ztąd pochop P. Baroche, przytoczył w krótkiej treści cale poprzednie życie i wojenne zaslugi Jenerala, a między innymi chlubny czyn jego w bitwie pod Waterloo. Rano, ny dniem przedtém pod Quatre-Bras jedenastu cięciami pałasza, otrzymał we wspomnionej bitwie dowództwo brygady, z którą poleciono mu zdobyć obwarowane stanowisko Hougoumont. „Na czele 1-go pótku lekkiej jazdy, z ręką na temlaku, młody Półkownik rzucił się na wały. Koń jego ugodzony kulą, upada; jeździec powstał i broń się jeszcze; broń się jedną ręką, którą tylko mógł władać, w obec niechybnej śmierci co mu zewsząd zagraża. Ale ta niezachwiana odwaga wzbudziła cześć nieprzyjaciół. Mógąc go tysiącem kul przeszyć, Anglicy broń schylili ku ziemi; ani jeden strzał się nie ozwał. Młody Półkownik oddalił się spokojnie, pozdrawiając nawzajem ręką nieprzyjaciół, którzy meztwo jego uczcili.“ — „Ach! jeśli trzeba zarzucić czlowiekowi jeden zły jego postępek, w całym tylko życiu spełniony, sprawiedliwość nie każe przynajmniej zapominać o tym długim zawodzie chwały i zaslugi; sprawiedliwość nie żąda tego, aby dzień jeden słabości i błędu, niszczyć miał całą piękną i chwalebłą przeszłość. Z ufnością więc w wasze ręce, Sędziowie, powierzam honor Jenerala Cubières, honor całej jego rodziny.“

P. Marc-Dehaut, który miał być pomocnikiem P. Paillet, obrońcy P. Teste, w zastępstwie jego odezwał się w tych słowach: „Panowie Parowie! Nieszczęśliwy, którego miejsce próżne jest przed wami, chciał się bezpośrednio odwołać do Sprawiedliwości Najwyższej, i oszczędzić Sądowi waszemu smutnego obowiązku, jaki mu do spełnienia zostaje. Ale los czy Opatrzność poddaje go sprawiedliwości ludzkiej.“

„Staję tu z polecenia jego, abym wypowiedział przed wami, iż w pośród niewymownych udręczeń, które sercem jego miotają, największą dlań boleścią, której znieść i przyjąć nie może, jest to, że skutkiem smutnej fatalności, imię niewinnego jego syna do tej sprawy wnięszane zostało; syna, który nie wiedział o niczem; względem którego najmniejsze podejrzenie współnictwa, byłoby najstraszniejszą niesprawiedliwością; syna, którego sam widok i postępowanie w całym ciągu tych rozpraw sądowych, we wszystkich zapewne świadkach głębokie obudzały współczucie. To jest myśl która go przywala; to jest jedne, co mi zlecił powiedzieć przed wami, i obym to mógł uczynić z tą mocą, jaką boleść słowom jego dawała! — „Lecz jeśli poddając się swemu losowi, sam zapomina o sobie; wy Panowie, którzy go sądzić macie, nie zapominajcie tych słów Bossueta: „iż miłosierdzie jest istotną częścią sprawiedliwości.“

Obrońca P. Parmentiera, P. Benoit-Champy, usprawiedliwiał go jedynie tѣm, że rzeczywiście w przekupstwo nie wierzył i sądził się być oszukanym. Sam P. Parmentier, w krótkim przyimówieniu się, potwierdził te słowa swego obrońcy, dodając, iż to mylne, jak teraz widzi, przypuszczenie, a nie podła chciwość, jaką mu zarzucają, było źródłem jego postępku.

Następnie zabrał głos raz jeszcze Jeneralny Prokurator, i zbijając zwłaszcza twierdzenia obrońcy Jenerala Cubières, jakoby on przez doznane już udręczenia moralne, zasługiwał na pobłażanie Sędziów, zakończył następnymi słowami: „Cóż znaczą te udręczenia moralne? co znaczą to upokorzenie?“ Udręczenia i upokorzenie towarzyszą zawsze złym czynom. Jenerał Cubières cierpiął, bo powinien był cierpieć; była to pierwsza kara jego występku; lecz nie zgładził przez to swęj winy względem kraju i społeczeństwa. Zły przykład który dał z siebie; zgorszenie, które wynikło z processu; czemuże on to zdoła nagrodzić? Śmiem was przeto upraszać, Sędziowie! w imię godności waszego Sądu; w imię dobra kraju naszego, ażeby kara, była równie głośną jak prawda.“

осмѣливаюсь просить васъ, судьи, именемъ важности вашего суда, именемъ блага нашей страны, чтобы на казаніе было столько же сильно какъ и истина.“

Президентъ суда объявилъ, что пренія уже кончены. Судъ соберется снова публично въ день обнародованія приговора; совѣщанія же по оному будутъ производиться при запертыхъ дверяхъ.

— Послѣ заведенія суда перовъ, бывшаго въ Субботу, когда обвиненіе Г. Пеллапра болѣе и болѣе усиливалось, его зять, князь Шимей отправилъ къ нему курьера съ убѣдительнымъ требованіемъ, чтобы онъ явился въ судъ. Утверждаютъ, что Г. Пеллапра черезъ два дня пріѣдетъ въ Парижъ.

— Въ *National* пишутъ, что сынъ бывшаго министра, находящагося нынѣ подъ судомъ, Г. Карль Тестъ, оставилъ должность дѣлопроизводителя въ счетной палатѣ и званіе члена палаты депутатовъ.

— Палата депутатовъ отвергла въ сегодняшнемъ засѣданіи допозительную статью г-на Лакросъ, который требовалъ уменьшенія 450 чел., французскихъ силъ въ Океаніи и сокращенія 510 тысячами суммы въ 1,735,100 фр., предназначенной для сей колоніи. Сегодня палата занималась мѣстными дѣлами, послѣ чего приступила къ бюджету расходовъ, который составляетъ 1,464,995 фр. Алжирская армія, по этому бюджету, будетъ состоять изъ 66,000 чел.

— 12 числа, Реформисты давали обѣдъ, на коемъ находилось 1080 чел., въ числѣ приглашенныхъ было около 40 депутатовъ. Однако Гр. Тьеръ, Араго, и Ледрю-Ролленъ не участвовали въ ономъ. Предсѣдателемъ былъ Г. Латери, при этомъ произнесено было много рѣчей, которыя всѣ направлены были противъ министерства 29 Октябр. Этотъ пиръ и процессъ въ судѣ перовъ, составляютъ главный предметъ журнальныхъ разсужденій.

— По случаю дѣла, производящагося въ судѣ перовъ, въ *Union Monarchique* говорятъ объ испорченности, господствующей вообще во французской правительственной жизни, и приглашаютъ всѣхъ благомыслящихъ, чтобы они рѣшились изгнать это зло.

— Общество дома Бассенъ, взявшее на откупъ нѣкоторыя копи въ Алжиріи, извѣстило военнаго министра что оно открываетъ ему несправедливости, нѣкоторыхъ чиновниковъ министерства публичныхъ работъ относительно общества.

— Арабскіе начальники, которые, какъ писали, вышли на берегъ въ Марсели, прибыли уже въ Парижъ. Всѣхъ ихъ девять и они живутъ, какъ Бу-Маза, на Елисейскихъ поляхъ. Семеро изъ нихъ имѣютъ знаки ордена Почетнаго Легіона. Чиновникъ Арабскаго департамента Г. Руссо сопровождаетъ ихъ повсюду и показываетъ имъ примѣчательности Парижа. Носятся слухи, что Бу-Маза намѣренъ принять Христіанскую религію. Съ нѣкотораго времени о ъ одѣвается по европейска и соображается съ нашими обычаями.

— Въ Мильгаузенѣ, въ слѣдствіе случившихся тамъ смятеній, тамошняя національная гвардія была распущена,

16 Июля.

Палата депутатовъ сначала занималась сегодня разсмотрѣніемъ проектовъ мѣстной важности, и за симъ приступила къ балотировкѣ по проекту разрѣшенія новыхъ кредитовъ на желѣзныя дороги изъ Лилля, Марсели и *Vierson*, который единогласно былъ принятъ. За симъ принятъ былъ также безъ преній проектъ о назначеніи 12,000 фр. пожизненнаго пенсіона для вдовы и дѣтей адмирала Дюперре. Послѣ кончины матери, пенію эту раздѣлятъ будетъ по равной части между дѣтьми.

— Кромѣ извѣстныхъ уже подробностей насчетъ покушенія на самоубійство Г. Теста, въ журналѣ *Droit* пишутъ слѣдующее: „Г. Тестъ вышелъ въ Понедѣльникъ изъ суда перовъ съ своимъ сыномъ, двумя адвокатами и приставомъ суда. Онъ казался разстроеннымъ, но не печальнымъ, и ничто не обнаруживало его намѣренія на самоубійство. Вошедши въ Люксембургскую тюрьму, онъ поклонился директору и приказалъ своему слугѣ принести кушанье. Отсылая сына своего домой, онъ сказалъ ему: „Можешь сказать матери, что эта игра сдѣлалась слишкомъ для меня трудною и я не въ состояніи продолжать ее.“ Во время обѣда былъ онъ молчаливъ и печаленъ; прежде онъ объяснялъ свои планы защиты, но на этотъ разъ

Prezes Sądu oświadczył, iż rozprawy są już skończone. Sąd zgromadzi się znów publicznie dopiero w dzień ogłoszenia wyroku; narady zaś nad nim odbywać się będą przy drzwiach zamkniętych.

— Po Sobotniém posiedzeniu Sądu Parów, gdy skarga przeciw P. Pellapra coraz w gorszym przedstawiała się świetle, zięć jego, Xiąże Chimay, wysłał do niego gońca z usilnym żądaniem, aby się stawił przed sądem. Jakoż głośzą za rzecz pewną, że P. Pellapra za dwa dni przybędzie do Paryża.

— P. Karol Teste, syn obwinionego byłego Ministra, miał jakoby, jak donosi *National*, złożyć urząd referenta Izby obrachunkowej i członka Izby Deputowanych.

— Izba Deputowanych, na wczorajszym posiedzeniu, odrzuciła dodatek P. Lacrosse, który żądał zmniejszenia sił francuzkich w Oceanii o 450 ludzi, oraz wykreślenia 510,000 fr. z summy 1,735,100 fr. budżetem dla tej osady przeznaczonęj. Dzisiaj zajmowała się przedmiotami miejscowemi, po których przystąpiła do budżetu wydatków, który ogółem dla wszystkich Ministerstw 1,464,995 fr. wynosi. Armia w Algierji, według tego budżetu, liczyć ma 66,000 ludzi.

— Dnia 12, Reformiści wyprawili biesiadę, na której znajdowało się 1,080 osób. Około 40 Deputowanych było jej uczestnikami. P. Thiers wszakże, oraz P.P. Arago i Ledru-Rollin, nie mieli w niej udziału. P. Lasteurye przewodniczył biesiadzie. Miano wiele mów, a wszystkie wymierzone były przeciw ministerstwu z d. 29 października. Ta biesiada i process w Izbie Parów, są głównym przedmiotem rozpraw dziennikarskich.

— Z processu przed Sądem Parów, *Union Monarchique* bierze pochop do wynurzenia się względem zepsucia, jakie w życiu rządowym Francji w ogółności panuje, i do wezwania wszystkich dobrze myślących, aby się wzięli do przytłumienia tego złego.

— Akcyjue товарищество domu Bassain, posiadające koncessyje na pewne kopalnie w Algierji, zawiadomiło Ministra wojny, że mu odkryje oszustwa, jakich się dopuścili względem nich niektórzy urzędnicy ministerstwa robót publicznych.

— Już przybyli do Paryża naczelnicy Arabscy, o których było doniesiono, że wysiedli na ląd w Marsylii. Jest ich dziewięciu, i wszyscy mieszkają, równie jak Bu-Maza, na polach Elizejskich. Siedmiu z nich mają ozdoby orderu legii honorowej. Urzędnik biura Arabskiego, P. Rousseau, towarzyszy im wszędzie, okazując osobliwości Paryża. Krąży pogłoska, że Bu Maza chce zostać Chrześcianinem. Od niejakiego czasu, przyjął Europejskie obyczaje i ubior francuzki.

— W Mühlhausen, w skutku zaszyłych tam rozruchów, tameczna gwardya narodowa rozwiązana została.

Dnia 16 lipca.

Izba Deputowanych zajmowała się dziś kilku projektami miejscowego interessu, i następnie przystąpiła do głosowania nad projektem udzielenia nowych kredytów na koleje żelazne z Lille, Marsylii i *Vierson*, który jednomyślnie przyjęła. Poczem przyjęty także został bez rozpraw, projekt udzielający 12,000 fr. dożywotniej pensji dla wdowy i dzieci po Admirale Duperré. Po śmierci matki, pensya ta przejść ma w równych częściach na dzieci.

— Oprócz wiadomych już szczegółów o usiłowanem samobójstwie P. Teste, dziennik *Droit* donosi co następuje: „P. Teste wyszedł w Poniedziałek z Sądu Parów z swoim synem, dwoma obrońcami i woznym. Zdawał się być wzruszony, ale nie w rozpacz; żadna zatem okoliczność nie wróżyła jego smutnego przedsięwzięcia. Wszedłszy do wiewienia Luxemburgskiego, ukłonił się uprzejmie dyrektorowi i kazał swemu służącemu przynieść obiad. Syna wyprawil do domu. „Możesz (rzekł do niego) powiedzieć matce, że ta gra stała się dla mnie za trudną, i nie mogę dalej jej ciągnąć.“ Obiad był milejący i smutny, gdyż P. Teste, który zwykle rozwijał swoje plany obrony, tą razą nie zgłosił nic mówil. Po obiedzie, odesłał jednego ze swoich obrońców, P. Paillet, mówiąc mu: „Pan jesteś znudzony, idź do

не говорилъ ничего. Послѣ обѣда отправилъ онъ одного изъ своихъ адвокатовъ (г-на Палье), сказавъ ему: „Вы утомлены, подите домой, а завтра увидимся.“ Потомъ, г-нъ Тестъ разговаривалъ некоторое время съ другимъ своимъ адвокатомъ, Г. Дего, но и съ тѣмъ простился въ 8 часовъ. Слышъ его, снова приходилъ къ нему, и когда вышелъ, Г. Тестъ рѣшился поспѣнуть на свою жизнь. Одинъ изъ первыхъ чиновниковъ палаты перовъ провелъ съ нимъ ночь. Г. Тестъ читалъ и разговаривалъ, утверждая между тѣмъ, что со дня рожденія преслѣдуетъ его роковое несчастье. „Неужели,“ говорилъ онъ далѣе, „неужели я безчестенъ, я который безъ сильнаго бѣшенія сердца не могу слышать разсказа о прекрасномъ подвигѣ. О судьба, о фатализмъ!“ Онъ упомянулъ также о генералѣ своемъ братѣ. „Бѣдный братъ мой! онъ уже болѣе тамъ не явится (въ палатѣ перовъ), а всему виною я.“ Третьяго дня по установленному порядку, приставъ суда прочелъ ему протоколъ засѣданія, въ которомъ онъ не находился, а равно предложеніе прокурора и закрытіе засѣданія.

— Въ *Gazette des Tribunaux* пишутъ: „Г. Тестъ находится подъ строгимъ надзоромъ съ тою цѣлію, чтобы не лишилъ себя жизни. Ген.-лейт. Кюбьеръ получилъ увольненіе отъ званія пера. Генерала посѣщаетъ много знакомыхъ, а въ особенности прежніе его секретари. Не извѣстно еще, добровольно ли Гг. Кюбьеръ и Пеллапра предложили г-ну Тесту 100,000 фр. или онъ требовалъ этой суммы за предоставленіе компаніи разработки копей въ Гузаниѣ. Говорятъ, что Г. Пеллапра, предвидя свою участь, передалъ все свое имѣніе, составляющее 27,000,000 фр., княгинѣ Шиней.“

— Правительство получило отъ ген. Бедо подробное донесеніе о дѣйствіяхъ Абд-эль-Кадера противъ Мароккескаго Императора. Генералъ проситъ инструкціи по этому непредвидѣнному случаю и полагаетъ, что необходимо дѣятельно поддерживать Мароккескаго Императора, какъ для того, чтобы предупредить усиленіе могущества эмира, такъ и для обезпеченія вліянія Франціи въ Марокко. Морской министръ предписалъ немедленно отправить нѣсколько кораблей въ Алжиръ.

— Хлѣбъ нынѣшняго года продаютъ здѣсь весьма дешево; зерно добротнo и тяжеловѣсно. Погода благопріятствуетъ жатвѣ. Цѣны ржи и ячменя понижаются, такъ что въ средней Франціи упали съ 48 фр. на 21 фр.

18 Іюля.

Въ Нелли собралась теперь вся Королевская фамилія, кромѣ герцога Немурскаго, который находится на водахъ въ Барежѣ, и принца Жуэвильскаго, который командуетъ эскадрою въ Средиземномъ морѣ. Король и Королева Бельгійскіе также прибыли въ Нелли.

— Судъ перовъ произнесъ вчера приговоръ по дѣлу г-на Теста, Кюбьера и Пармантье. Тестъ оказался виновнымъ въ принятіи подарковъ во время управленія министерствомъ публичныхъ работъ, въ 1842 и 1843 годахъ. Кюбьеръ и Пармантье признаны виновными въ подкуиѣ для полученія привилегіи на разработку копей въ Гузаниѣ. Г-нъ Тестъ приговоренъ къ лишенію гражданскихъ правъ, къ трехлѣтнему заключенію, къ уплатѣ 94,000 фр. пени и къ возвращенію 94,000 фр., полученныхъ имъ въ подарокъ, который поступилъ въ пользу больницъ: Гг. Кюбьеръ и Пармантье, приговорены къ лишенію правъ гражданства и ко взносу пени по 10,000 фр.; кромѣ того, все обязаны возвратитъ судебныя издержки по процессу.

При лишеніи правъ гражданства, осужденные лишаются званія и орденовъ, а равно: права подавать голосъ на выборахъ, права быть избранными и исполнять обязанности депутата, и права засѣдать въ судѣ присяжныхъ, быть свидѣтелями, засѣдать въ фамильныхъ совѣтахъ, быть опекунами или попечителями; должны быть выключены изъ національной гвардіи; имъ воспрещается носить оружіе, служить въ войскахъ Франціи и преподавать уроки, какъ публично, такъ и частно.

Немедленно по обнародованіи приговора, г-нъ Коши отправился въ тюрьму и прочелъ приговоръ обвиненнымъ. Гг. Тестъ и Кюбьеръ слушали оный спокойно, какъ люди приготовленные къ этому. Кюбьеръ приговоренный не къ заключенію, а только къ лишенію правъ гражданства, освобожденъ, равно какъ и Пармантье; онъ намѣренъ оставить Францію. Тестъ

domu, jutro zobaczymy się z sobą.“ Po jego odejściu, rozmawiał czas niejaki z drugim swoim obrońcą, P. Dehaut, lecz i tego o godzinie 8-jej pożegnał. W tym czasie przybył syn jego, i dopiero po jego wyjściu usiłował odjąć sobie życie. Jeden z pierwszych urzędników Izby Parów noc z nim przepędził. P. Teste czytał lub rozmawiał, mówiąc między innemi, że od urodzenia przesładuje go niepokonana fatalność. „Czyliż jestem (mówił sam do siebie) nędznikiem, ja, który bez silnego bicia serca nie mogłem nigdy słyszeć opowiadania pięknego czynu? Ha! losie, fatalności!“ Wspomniał także o swoim bracie Jenerale. „O mój biędny brat, rzekł z rozczuleniem, już się tam (w Izbie Parów) więcej nie okaże, a ja będę tego powodem.“ Onegdaj wieczorem, według przepisów prawa, wożny odczytał mu protokół posiedzenia, na którym się nie znajdował, łącznie z wnioskiem Prokuratora i zamknięciem rozpraw.“

— Z *Gazette des Tribunaux*: „P. Teste jest pilnie strzeżony, aby sobie nie odebrał życia. Jenerał-Porneznik Cubières złożył parostwo. Odwiedza go wiele osób, a mianowicie jego dawniejsi sekretarze. Jeszcze nie jest rzeczą pewną, czy PP. Cubières i Pellapra ofiarowali P. Teste dobrowolnie 100,000 fr., lub czy sam żądał tej summy, za udzielenie koncessyi na kopalnię Gouhenans. Mówią, że P. Pellapra, spodziewając się nastąpić mającego losu, cały swój majątek, wynoszący 27,000,000 fr., swojej córce, Xiężnie Chimay, zapisał.“

— Rząd otrzymał teraz od Jenerała Bedeau dokładny raport o powstaniu Abd-el Kadera przeciw Cesarzowi Marokkańskiemu. Jenerał prosi o instrukcyje na ten nieprzewidziany wypadek, a oraz wnosi, że należałoby czynnie dopomóc Cesarzowi Marokkańskiemu, już-to dla złamania potęgi Emira, już dla zapewnienia francuzkiego wpływu w Marokko. Minister morski kazał natychmiast wysłać kilka okrętów do Algieru.

— Tegoroczne zboże, które nader tanio na targach francuzkich sprzedają, jest bardzo ciężkie i wybornego gatunku. Pogoda wszędzie sprzyja żniwom. Ceny żyta i jęczmienia spadają; we Francyi środkowej już z 48 fr. zniżyły się na 21.

Dnia 18 lipca.

Obecnie zgromadzona jest w pałacu Neuilly cała rodzina Królewska, wyjąwszy Xięcia Nemours, który bawi u wód w Baréges, i Xięcia Joinville, dowodzącego flotą na morzu Śródziemnem. Król i Królowa Belgijscy zjechali także do Neuilly.

— Sąd Parów wydał już wczoraj wyrok w sprawie PP. Teste, Cubières i Parmentier. Teste nznany został winnym przyjmowania datków podczas swego zarządzania ministerstwem robót publicznych w 1842 i 1843 r.; Cubières i Parmentier winnymi przekupstwa w pozyskaniu przywileju na kopalnię Gouhenans. Z tego zatem powodu, pierwszy skazany został na utratę praw obywatelskich, trzy lata więzienia, 94,000 franków kary pieniężnej, i zwrot 94,000 franków odebranych w darze, które między szpitale rozdzielone być mają; zaś dwaj ostatni, na utratę praw obywatelskich i opłatę kary po 10,000 franków. Wszyscy zaś obowiązani są solidarnie do zwrotu kosztów processu.

Utrata praw obywatelskich, pociąga za sobą pozbawienie urzędów i wszelkich godności, tudzież prawa: głosowania przy wyborach, obieralności, wykonywania obowiązków deputowanego; utratę orderów, niemożność zasiadania w sądzie przysięgłych, świadczenia w sądach, zasiadania w radach famlijnych, obejmowania opieki i kuratoryi; wykreślenie z gwardyi narodowej, zabronienie noszenia broni, służenia w wojsku francuzkiem, i nauczania, bądź publicznie, bądź prywatnie.

Zaraz po ogłoszeniu wyroku, pisarz sądu Parów, P. Cauchy, udał się do więzienia trzech obwinionych i wyrok im odczytał. PP. Teste i Cubières słuchali go spokojnie, jako przygotowani do tak smutnego wypadku. Cubières skazany nie na więzienie, lecz na utratę tylko praw obywatelskich, zaraz po złożeniu przepisaney summy, wypuszczony został na wolność, razem z Parmentierem, i posta-

будетъ переведенъ въ Консержери, гдѣ для него приготовлено помѣщеніе. Говорятъ, что помѣщеніе это находится подъ комнатами, которыя онъ занималъ, въ теченіи трехъ лѣтъ, когда былъ председателемъ кассационнаго суда. Преемникомъ его будетъ по этой должности г-нъ Сентъ-Лоранъ, перъ Франціи, совѣтникъ означеннаго суда.

— Г-нъ Тестъ провелъ ночь безпокойно. Причиненная пушечнымъ выстрѣломъ контузія, казавшаяся сначала легкою, по причинѣ безпрестанныхъ жаровъ, превратилась въ опасное воспаленіе. Третьяго дня явился къ нему издатель-книгопродавецъ, съ предложеніемъ приобрести его сочиненія. Г-нъ Тестъ согласился на это предложеніе и объявилъ, что на другой день займется этимъ дѣломъ.

— Маршалъ Султъ съ трудомъ согласился остаться председателемъ кабинета до закрытія засѣданій палаты. Когда онъ выйдетъ изъ кабинета, произойдутъ въ ономъ нѣкоторыя преобразованія.

19 Іюля.

Въ Берлинѣ получено телеграфическое извѣстіе, что г-нъ Пеллапра явился въ судъ, и что 23 числа перъ снова соберутся въ засѣданіе суда.

А н г л и я.

Лондонъ, 16 Іюля.

17 числа произойдетъ засѣданіе совѣта министровъ, на которомъ будутъ присутствовать все члены кабинета. На этомъ засѣданіи будетъ составлена тронная рѣчь, для закрытія засѣданій парламента 22 с. м.

— Королева и принцъ Альбертъ отправятся 31-го Іюля или 2-го Августа изъ Вулча въ Шотландію. Семейство Ея Величества остается въ Осборнгоузѣ.

— Наслѣдникъ великій герцогъ Саксенъ Веймарскій, пробывшій нѣкоторое время съ супругою своею въ Англіи, отплылъ изъ Вулча въ Роттерамъ, для посѣщенія Короля Нидерландскаго.

— Изъ Берлина прибылъ сюда гр. Вестморлендъ, посланникъ нашъ при Берлинскомъ дворѣ.

— Лордъ Джонъ Россель объявилъ третьяго дня нижней палатѣ, что, по желанію герцога Веллингтона, статуя его останется на триумфальной аркѣ, на которой теперь поставлена.

— Лордъ Пальмерстонъ, въ депешѣ своей къ сэру Джону-Деву, въ Китаѣ, изъявилъ ему свое удовольствіе, по случаю событій въ Кантонѣ.

— Изъ Ирландіи сообщаютъ, что урожай тамъ очень хорошъ. Въ этомъ году и картофель не зараженъ.

— Даниэль О'Коннелъ оставилъ наслѣдство въ 25,000 фунт. стерл. и завѣщалъ 1,000 фунт. стерл. своему старому другу, г-ну Рей.

И с п а н і я.

Мадридъ, 9 Іюля.

Изъ Оporto получены извѣстія, простирающіяся по 4-е Іюля. Испанскія войска занимаютъ тамъ собираніемъ оружія и другихъ военныхъ вещей, оставленныхъ инсургентами на улицахъ и въ домахъ; генераль Конча отнесся къ маршалу Салданья, чтобы онъ прислалъ къ нему офицера, для полученія сихъ предметовъ. Сланикомъ 2,000 чел. получили паспорта для отъѣзда на родину. 30-го Іюня, генераль Конча издалъ къ жителямъ прокламацію въ коей общаетъ имъ, что они никогда не будутъ сожалѣть о томъ, что видѣли кастильское знамя водруженное на стѣнахъ своего города. Онъ напоминаетъ имъ, что вмѣстѣ съ нимъ сражались въ пользу утвержденія либеральныхъ правилъ, и увѣрять, что впредь никто не будетъ подвергнутъ гоненію. — Въ полученныхъ здѣсь изъ Оporto письмахъ испанскихъ офицеровъ, утверждаютъ, что опортскіе жители не могутъ довольно на хвалиться видомъ и вооруженіемъ испанскихъ войскъ; и что все Португалцы изъявляютъ желаніе, чтобы страна ихъ была соединена съ Испанією. Португалскіе офицеры устроили для испанскихъ офицеровъ завтракъ, причѣмъ провозглашены были тосты: за Испанію и за соединеніе полуострова; здѣшніе министерскіе журналы торжествуютъ по случаю такихъ результатовъ.

— Генераль Конча, за то, что безъ сопротивленія съ отрядомъ въ 15,000 чел. двинулся къ Оporto, и

nowił wyjechać z Francji. Teste przeprowadzony będzie do więzienia Conciergérie, gdzie już dlań przygotowują mieszkanie. Mówią, że to znajduje się właśnie pod pokojami, które przez lat trzy, jako Prezes sądu kassacyjnego, zajmował. Następca jego w pomienionym sądzie ma być P. Saint Laurent, Par Francji, radca sądu kassacyjnego.

— P. Teste przepędził noc niespokojnie. Kontuzyja, która z początku zdawała się mało znaczącą, zamieniła się przez ciągłe upały w zapalenie, które grozi niebezpieczeństwem. Zawezoraj przybył do P. Teste xięgarz, z oświadczeniem chęci nabycia jego pamiętników. P. Teste przychylił się do jego żądania i obiecał, że zaraz nazajutrz zajmie się tą pracą.

— Marszałek Soult ledwo dał się z największą trudnością nakłonić do zatrzymania Prezesostwa gabinetu do końca obrad parlamentowych. Po jego wyjściu zajdą niektóre zmiany w ministerstwie.

Dnia 19 lipca.

Do Berlina nadeszła wiadomość telegraficzna, że P. Pellapra stawił się przed sądem, i że 23-go b. m. Parowie znówu zgromadzą się na posiedzenie Sądowe.

А н г л и я.

Лондонъ, 16 lipca.

Jutro odbywać się będzie wielka rada gabinetowa, na którą przybędą wszyscy Ministrowie. Na tej to radzie ułożona będzie mowa tronowa, na odroczenie parlamentu w d. 22-m b. m.

— Królowa z małżonkiem swoim wypłynie 31-go lipca, lub 2-go sierpnia, z Woolwich do Szkocji. Dzieci Monarchini pozostaną w Osbornhouse.

— Dziedziczny Wielki Xiążę Sasko-Wejmarcki, który czas niejaki z małżonką swoją w Anglii bawił, wsiadł na okręt w Woolwich, udając się do Rotterdamu, dla odwiedzenia Króla Niderlandzkiego.

— Zjechał tu z Berlina Hr. Westmoreland, Posel nasz przy dworze Prusskim.

— Lord John Russel oświadczył onegdaj w Izbie Niższej, że na żądanie Xięcia Wellingtona, posąg jego pozostanie na łuku tryumfalnym, na którym teraz stoi.

— Lord Palmerston, w depeszy posłanej do Sir John Davis, do Chip, oświadczył mu swoje żywe zadowolenie, z powodu ostatniej wyprawy jego do Kantonu.

— Z Irlandyi donoszą o najpiękniejszych tam urodzajach. W tym roku i kartofle nie są dotknięte zarazą.

— Daniel O'Connell zostawił około 25,000 f. szt. majątku, z którego testamentem zapisał 1,000 f. szter. swemu dawnemu przyjacielowi Ray.

И с п а н і я.

Мадридъ, 9 lipca.

Mamy wiadomości z Oporto do d. 1 lipca. Wojsko hiszpańskie zajmuje się tam zbieraniem broni i innych efektów wojskowych, które powstańcy pozostawiali po ulicach i w domach, a Jenerał Concha wezwał Marszałka Saldanha, aby mu przysłał oficerów po odbiór tych przedmiotów. Więcej jak 2,000 osób otrzymało paszporta dla udania się do domów. Dnia 30 czerwca, Jenerał Concha wydał do mieszkańców odezwę, w której przyrzeka im, że nigdy żałować nie będą, iż widzieli chorągiew Kastyljską powiewającą na murach miasta swego. Przypomina im, że wspólnie z nim walczyli o utwierdzenie zasad liberalnych, i zapewnia ich, że nikt na przyszłość nie będzie przesładowany. Odebrane tu listy z Oporto od oficerów hiszpańskich, zapewniają, że mieszkańcy w Oporto nie mogą się dosyć nachwalić postawy i uzbrojenia wojska hiszpańskiego, i że wszyscy Portugalczycy objawiają życzenie, aby ich kraj połączony był z Hiszpanią. Wielu oficerów portugalskich wyprawito dla oficerów hiszpańskich śniadanie, przy tej sposobności wzniesione były toasty: „Niech żyje Hiszpania! niech żyje zjednoczenie półwyspu!“ Tutejsze dzienniki ministerjalne tryumfują naturalnie z takowego obrótu rzeczy.

— Jenerał Concha, za to, że bez żadnej przeszkody na czele 15,000 ludzi posunął się pod Oporto i bez dobycia

въ слѣдствіе только одной конвенціи благопріятной для инсургентовъ, занявъ этотъ городъ, — произведенъ въ испанскіе гранды 1-й степени и маркизы Дуэро, и такимъ образомъ поставленъ на ряду съ герцогомъ Веллингтономъ, который, какъ извѣстно, отъ португальскаго Короля Іоанна VI, получилъ то же званіе въ память кровопролитной экспедиціи. Сверхъ сего Галиційскій и Эстремадурскій генерал-капитаны, въ награду за усердіе по участию въ интервенціи, получили Орденъ св. Фердинанда, самый важный въ Испаніи, а восемь бригадировъ, вступившихъ въ Португалію съ арміею, будутъ произведены въ генерал-майоры, не смотря на то, что по силѣ изданнаго, за двѣ предъ симъ недѣли, постановленія, въ мирное время воспрещено производить выше степени Бригадира.

— Между тѣмъ изъ Лиссабона получено здѣсь извѣстіе отъ 2-го с. м., что португальская Королева отказала въ своемъ утвержденіи капитуляціи, заключенной съ Опортскою юнтою, и тамошніе представители союзныхъ державъ не только согласились на постановленіе Королевы, но сдѣлали даже особое въ этомъ духѣ постановленіе. Если это оправдается, что наше правительство будетъ поставлено въ весьма затруднительное положеніе относительно португальскаго правительства.

— Переговоры Папскаго Делегата, Монс. Брунелли, начались такимъ образомъ, что для обѣихъ сторонъ должно ожидать благопріятныхъ послѣдствій. Такъ какъ вопросъ объ утвержденіи апостоліческой столицей епископовъ, назначенныхъ правительствомъ, со времени кончины Фернанда VII, представлялъ, по видимому, затрудненія, то всѣ эти прелаты, вслѣдствіе представленія министровъ, объявили желаніе добровольно отказаться отъ своихъ епархій. Это облегчитъ дальнѣйшій ходъ переговоровъ.

— Папскій Делегатъ снабженъ буллою, по силѣ коей, купившіе народныя имущества получаютъ утвержденіе за ними ихъ собственности, съ условіемъ, чтобы они съ своей стороны подчинились правиламъ конкордата, который имѣетъ быть нынѣ заключенъ.

Сверхъ сего, Делегатъ имѣетъ довѣренность отъ апостоліческой столицы, по силѣ коей онъ вправѣ разрѣшать посвященнымъ монахамъ принятіе пребендъ, съ тѣмъ условіемъ, что они откажутся отъ нихъ въ случаѣ, если своими начальствами вызваны будутъ обратно въ монастыри. А такъ какъ въ Испаніи уже не существуетъ монастырей, то правительство статью эту считаетъ маловажною формальностію, которая должна остаться безъ всякаго послѣдствія.

— Утверждаютъ, что Монс. Брунелли принялъ въ свои духовники патера Пурцала, Іезуита, который былъ прежде учителемъ сыновей Донъ-Карлоса.

Г р е ц і я .

Аѳины, 27 Іюня.

Извѣстія, получаемыя изъ областей Акарнани и Этоліи въ Аѳинахъ, съ каждымъ днемъ подтверждаютъ болѣе и болѣе начавшееся возстаніе Теодора Гриваса. Онъ овладѣлъ двумя фортами или, лучше сказать, укрѣпленными мѣстечками — Палеохалиею и Плагасомъ, занялъ ихъ вооруженною шайкою, состоящею изъ 80 человекъ и одно поручилъ своему 16-ти-лѣтнему сыну. Онъ старается привлечь къ себѣ всю сволочь, которая живетъ на границѣ и близъ границы въ турецкомъ владѣніи, учредилъ центральный пунктъ для набора солдатъ въ турецкомъ городѣ, Превезѣ, гдѣ каждому Альбанцу общаетъ 1 ф. стерл. жалованья въ мѣсяцъ; а содѣйствующій ему губернаторъ издалъ амнистію, въ слѣдствіе которой 4 или 5 разбойничьихъ атамановъ безпрепятственно оставили турецкія владѣнія и отправились на лежащій близъ Превезы островъ Скаплинъ, чтобы ночью перейти въ мѣстечко Плагасъ къ Гривасу.

— По извѣстіямъ съ острова Мальты, въ Альбаніи произошелъ мятежъ. и 1,000 чел. хотѣли овладѣть Аргиро-Кастро. Они были разбиты, и многіе плѣнники отправлены въ Константинополь.

орѣза, въ skutek конвенци, такъ корыстнѣй для powstańców, занялъ то miasto. — mianowany został Grandem hiszpańskim 1 klasy i Margrabią Duero, a tym sposobem postawiony został na równi z Xięciem Wellingtonem, który jak wiadomo, od Króla portugalskiego Jana VI, otrzymał ten sam tytuł na pamiątkę krwawej wyprawy. Prócz tego Generalui Kapitanowie Galicyi i Estramadury, w nagrodę swojej gorliwości i uczestnictwa w sławie interwencji, otrzymali wielki krzyż orderu św. Ferdynanda, najwyższy wojskowy order hiszpański, a ośmiu Brygadyerów, którzy z armią do Portugalii wkroczyli, posunięci będą na General Majorów, chociaż wydane przed dwóma tygodniami rozporządzenie stanowi, że tylko w czasach wojennych mogą być udzielane awanse wyżej nad stopień Brygadyera.

— Tymczasem z Lizbony nadeszła tu wiadomość z d. 3 b. m., że Królowa portugalska odmówiła swego zatwierdzenia kapitulacyi z Juntą Oportską zawartęj. a tamedzni Reprezentanci mocarstw sprzymierzonych, nie tylko zgodzili się na postanowienie Królowej, ale nawet oddzielny w tym duchu ułożyli protokół. Jeżeli się ta wiadomość potwierdzi, tedy rząd nasz ujrzy się w nader krytycznem położeniu względem rządu portugalskiego.

— Układy Delegata papieżkiego, Mons. Brunelli, rozpoczęły się w sposób rokujący dla obu stron pomyślny skutek. Ponieważ kwestya, czy Stolica Apostolska skłonna jest zatwierdzić Biskupów prezentowanych przez koronę od czasu zgonu Króla Ferdynanda VII, zdawała się przedstawiać trudności, przeto wszyscy ci Prałaci, na skutek przedstawienia Ministrów, oświadczyli chęć dobrowolnego zrzeczenia się swych dyecezyi. Ten krok ułatwi dalszy bieg układów.

— Delegat Papieżki zaopatrzony jest w bullę, mocą której, nabywcy dóbr narodowych otrzymają potwierdzenie swych posiadłości, pod warunkiem poddania się pod przepisy zawrzyć się mającego konkordatu. Czy rząd przystanie na taką bullę, zdaje się być wątpliwem.

Prócz tego Delegat upoważniony jest od Stolicy Apostolskiej do udzielenia sekularyzowanym zakonnikom pozwolenia na przyjęcie prebend, z tym jednak warunkiem, że ich odstąpią w razie, jeżeli zwierzchnicy przywołają ich na powrót do klasztorów. A że w H szpanii niema już wcale klasztorów, przeto rząd uważa tę klauzulę za czczą formalność, która bez skutku pozostać musi.

— Zapewniają, że Mons. Brunelli przyjął na swego spowiednika Ojca Purzal, Jezuitę, który był dawniej nauczycielem synów Don Karlosa.

Г р е с у а .

Атены, 27 czerwca.

Wiadomości otrzymywane tu z obwodów Akarnanii i Etolii, z każdym dniem potwierdzają coraz to bardziej, poprzednio już szerzące się wieści o powstaniu Teodora Grivasa, który opanował już dwie twierdze, a raczej dwa ufortyfikowane miasteczka: Paleochalia i Plagias; osadził je zbrojną bandą z 80 ludzi, i jedno z nich oddał pod komendę 16-letniego swojego syna. Celem jego jest zebrać około siebie cały ów motloch, tułający się na granicy, albo blisko granicy w posiadłościach tureckich; urządzić punkt centralny dla zaciągu żołnierzy w tureckim mieście Prewezcie, gdzie każdemu Albańczykowi obiecuje żołdu po 1 funcie szter. na miesiąc, i gdzie sprzyjający znajemu Gubernatorowi, wydał niedawno amnestją. skutkiem której, czterech czy pięciu dowódców band rozbojniczych, swobodnie opuścili posiadłości tureckie, i udali się na wyspę Skaplin, leżącą niedaleko Prewezy, ażeby ztamtąd w nocy przekraść się do miasteczka Plagias do Grivasa.

— Według wiadomości z Malty, w Albanii wybuchnął także rokosz, i oddział z 1,000 ludzi złożony chciał opanować Argiro-Kastro. Napastnicy zostali pobici, i znaczną liczbę jeńców odesłano do Konstantynopola.